

pax

TEMA
BARN &
CHILDISM

utgiven av Svenska kyrkan i Huddinge #3 2016

*Leo Gerdén är 13 år
och politiskt aktiv*

*Barnläkaren
Lars H Gustafsson
vill starta en
revolution*

*Nästa år blir det
ny begravningsavgift*

***Se barnen som människor,
inte som blivande människor***

PAX I SVENSKA KYRKAN I HUDDINGE

UTGIVEN AV
SVENSKA KYRKAN I HUDDINGE

Ansvarig utgivare:

Kyrkoherde Torbjörn Strand
tel. 08-588 697 22
torbjorn.strand@svenskakyrkan.se

Redaktör:

Maria Milén
tel. 08-588 697 83
maria.milen@svenskakyrkan.se

Redaktion:

Torbjörn Strand, Maria Milén,
Anita Jonsson

Tryckeri:

Ineko

Fotograf:

Elliot Elliot

Layout:

Maria Milén

Huddinge pastorat:

Flemingsbergs församling

Huddinge församling

Sankt Mikael's församling

Trångsund-Skogås församling

Kontakt:

Växel: 08-588 697 00
www.svenskakyrkan.se/huddinge

Enskilt samtal

Att tala med en präst eller
diakon är gratis.

Ta kontakt med våra präster och
diakoner om du vill samtala om
livets frågor, stora som små.

**Ring växeln 08-588 697 00
så kopplar vi dig vidare.**

FOTO: TIM FORS

Barnen som fullvärdiga medborgare

I det här numret av Pax har vi tema barn och childism. Jag fick för ett tag sedan höra talas om det nya begreppet childism och blev nyfiken. Resten av redaktionen i Pax tyckte också att det lät spännande så vi bestämde oss för att utforska vad det kan innebära. Det började med att den amerikanska religionsprofessorn och etikern John Wall skrev en bok som heter "Ethics in Light of Childhood." I boken frågar han sig vad det skulle innebära om vi på fullt allvar skulle räkna barnen som fullvärdiga medborgare, lika värda att lyssna på som vuxna. Vad skulle hända om vi verkligen skulle ta in barnens perspektiv på tillvaron? Wall kommer fram till att vi skulle få revidera vår syn på många saker.

Uttrycket childism härstammar från parallellen till feminism och kvinnors tidigare kamp för att få rösträtt och samma medborgerliga rättigheter som män. Wall menar att vi nu befinner oss i ett skede där det finns en annan grupp medborgare, barnen, som är underordnade i samhället precis som kvinnor varit i långa tider. Argumenten mot att barn ska få större inflytande är desamma som förut använts mot kvinnor.

Det finns flera sätt att se på saken och olika argument för hur barn ska behandlas under uppväxten. Barnläkaren Lars H Gustavsson har blivit inspirerad av John Wall och själv skrivit en bok i ämnet. I intervjun som vi gjort

med honom hävdar han att det är dags att vi ser barn som människor och inte blivande människor. Han menar att det inte är den vuxna som ska vara normen utan det är människan. Den vuxna människan är inte heller färdigutvecklad utan växer tillsammans med barnet. Vi är på en gemensam utvecklingsresa.

Jag instämmer verkligen i det. Mitt barn har precis fyllt tre år och vår relation växer och utvecklas hela tiden. Vi leker ihop minst en timme om dagen och när vi gör det händer det något med oss. Genom samspelet och fantasin skapar vi ett givande och tagande och en närhet som sedan finns med oss i andra sammanhang.

Vi har även träffat trettonåriga Leo Gerdén som vill vara med och påverka samhället. Han är politiskt aktiv sedan två år tillbaka. Leo ifrågasätter varför det bara är vuxna som bestämmer och argumenterar om betygsåldern i skolan och undrar varför barnens röster inte hörs i debatten. Det är ju de som går i skolan som faktiskt påverkas av besluten.

Efter att ha träffat honom började jag tänka på hur lite mitt barn har att säga till om sin vardag på förskolan. Det är skrämmande att inse det faktiskt är så. Något som går att ändra på förstås, om vi vill.

Maria Milén, redaktör
maria.milen@svenskakyrkan.se

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

(FN:S KONVENTION OM BARNETS RÄTTIGHETER ARTIKEL 12)

Det handlar om rätten till yttrande-

friheten

Jag vill vara med och hitta lösningar på hur vi ska förbättra samhället, säger Leo Gerdén som varit politiskt aktiv sedan han var 11 år.

LEO Gerdén är 13 år och politiskt aktiv sedan två år tillbaka. Han skriver debattartiklar som publiceras i Aftonbladet, bloggar, är med i radio, pratar på Centerpartiets partistämman och har till och med debatterat i tv. Hans debattartikel om att vuxna borde sluta med barnbord fick stor genomslagskraft, men när han tyckte till om feminism menade många vuxna debattörer att han var alldeles för ung för att uttala sig. Leos politiska intresse har emellertid funnits länge.

– Jag har alltid varit intresserad av hur samhället fungerar. När jag var åtta år ökade intresset och jag började följa nyheterna, särskilt när den arabiska våren började. Sedan utvecklades mitt intresse under valet år 2014 och jag följde debatten som pågick. Veckan efter valet gick jag med i Centerpartiets ungdomsförbund, berättar Leo.

När Leo klev in på sitt första möte på ungdomsförbundet var han bara elva år. Drivkraften att engagera sig politiskt är att få vara med och förändra till det bättre.

– Jag nöjer mig inte med svaret att så här ser samhället ut och så är det bara, förklarar Leo. Jag vill veta anledningen till att det är så och hur det kan bli bättre. Jag vill vara med och hitta lösningar på hur vi ska förbättra samhället.

Leo var nervös när han gick till ungdomsförbundets möte första gången. Just då var det en kämpig tid i Leos liv.

– Jag hade inte så många vänner i skolan och var mobbad. Jag var ganska annorlunda eftersom jag var intresserad av politik och inte fotboll eller tv-spel. Vågar man vara på ett annat sätt blir det inte så uppskattat av alla. Normer finns överallt i samhället, men i skolan finns det väldigt mycket mer och sätter en väldigt press på en.

I ungdomsförbundet blev han accepterad och uppskattad för den han är. Det gör att han idag struntar mer i hur det är i skolan och vad andra tycker.

– Om jag inte gått på det första mötet hade jag inte suttit här idag och varit den jag är. Bara att jag tog det

steget har hjälpt mig väldigt mycket. Perioden innan mådde jag väldigt dåligt och hade självmordstankar, så det blev en vändpunkt kan man säga.

Skolan gör inte tillräckligt för att ta tag i mobbing tycker Leo. Han driver själv mycket politisk opinion kring skolfrågor.

– Skolan är väldigt tuff, barn och unga sätts in i ett sammanhang där vi måste vara långa dagar. Mycket man gör i skolan kanske man tycker är tråkigt och man gillar inte alltid människorna som är där.

Leo tycker att istället för skolplikt ska det finnas läroplikt.

– Det är två stora skolreformer jag skulle vilja se, det är läroplikten och kunskapsbaserad klassindelning. Skolplikten innebär att du måste sitta i vissa salar i skolan under ett visst antal timmar. Om du lär dig något eller inte har inte så stor betydelse.

– Läroplikten innebär att det är en plikt att lära sig någonting och det ska vara krav på att uppnå de mål som man har satt upp tillsammans med mentorn och föräldrarna. Man lägger upp en plan tillsammans. Skolan behöver inte alltid avslutas efter nio år, några kanske behöver ett år mer eller mindre.

Detta skulle innebära att det går bra att plugga hemma mer och eleven kan välja vilka lektioner som är viktiga för

att nå sina kunskapsmål.

- Klasserna behöver inte heller delas in efter ålder utan på den nivå du befinner dig. Bara för att du är född ett visst år ska alla idag lära sig saker i samma takt och på samma sätt. Så fungerar inte människor, utan det är bättre att personer med liknande kunskaper får vara i samma klassrum. I en del ämnen kanske man behöver gå i en högre klass och i en del i en lägre för att kunna jobba i den takt man vill och som fungerar.

Leo har fått starka reaktioner av vuxna debattörer när han skrivit och pratat om detta.

- Det är ganska kontroversiellt att tycka så här, särskilt kring skolplikten. Jag anses vara naiv. Reaktionerna från vuxna är att då skulle alla elever vara hemma och inte göra någonting, men så fungerar det inte. Om du inte följer planen och uppnår kunskapsmålen som

är bestämda så blir det här indraget och då behöver du vara i skolan.

Vissa ämnen har varit svårare att debattera som ung har Leo märkt. När Leo lanserade begreppet jämställdism istället för feminism i en debattartikel tyckte tidningar som Aftonbladet och folk på twitter att det var konstigt att han som ung fick uttala sig om detta.

- Han är bara tolv år och kan inget om det här, han har sett för lite av världen sades det. Man utgår mer från mig som person och argumenterar utifrån det perspektivet istället för att bemöta mina argument. Vi är väldigt åldersfixerade i Sverige.

Nuförtiden väljer Leo vilka ämnen han lyfter så att han blir lyssnad på. Men Leo ser det som en fråga om yttrandefrihet att han får vara med i samhällsdebatten.

- Det är en typ av diskriminering att man inte ska få uttala sig på grund

av ålder, samma sak gäller för hudfärg och kön, sådant som man själv inte kan påverka.

På Centerpartiets partistämma i Falun talade Leo om invandring och argumenterade för att det ska finnas fler lagliga vägar till Sverige och Europa så att ingen ska behöva dö på färden över Medelhavet. Talet fick stor uppmärksamhet.

- Både Expressen och Svenska Dagbladet citerade mitt tal. Det kändes väldigt konstigt att bli så uppmärksammad, men också väldigt bra. Då är jag med och bildar opinion och det är viktigt för att få igenom saker i slutänden.

Vad kan då vuxenvärlden göra för att det ska bli lättare för barn och unga att göra sina röster hörda?

- Respektera, bejaka och höra barnens åsikter och visa att de är lika mycket värda. Prata och diskutera mycket med barn hemma och i skolan. Media kan lyfta fram barns perspektiv i frågor som rör ekonomi och skola. Fråga barnen vad de tycker om betygsskaldern. När den diskuteras är det oftast två vuxna från två olika partier som samtalar, men det är barnen som berörs. Var är barnens åsikter och när får barnen tycka till?

- Barn ska inte bara ses som dekoration och något gulligt, utan tas på allvar. Barn är en stor del av befolkningen, men berörs egentligen mer av de beslut som fattas än vad vuxna gör, då både skola och förskola är statligt reglerade, men vi har mindre att säga till om. Elever borde få mycket mer makt över vad som händer med skolan och få ta fler beslut kring sina liv.

Leo tycker att argumentet att barn inte är tillräckligt utvecklade för att ta sådana beslut är en stor generalisering.

- Barn kanske inte har lika stor erfarenhet som vuxna, men har därför ofta mer kreativa perspektiv och kan se saker ur en annan synvinkel. Erfarenhet får barn och unga när de får vara med och diskutera och ta beslut. ●

Ta relationen till barnen på allvar

Barnläkaren Lars H Gustavsson vill starta en relationsrevolution. Ett nytt sätt för vuxna och barn att mötas på. Det handlar om att se barnen som människor och inte som blivande människor.

– **DET ÄR DAGS FÖR** en fjärde väg nu i vårt förhållningssätt till barn. Jag kallar den för relationsrevolutionen och den har sin grund i den forskning som i dag finns om barns hjärnor och utveckling, samt i Barnkonventionen. I alla tider har det funnits olika inriktningar kring hur vi ska förhålla oss till barn. Jag tror det är dags att sluta gräla om vem som har rätt metod och ta nästa steg framåt, säger Lars H Gustafsson, barnläkare och författare till de nyss utkomna böckerna "Relationsrevolutionen" och "Barnets rättigheter i kyrkan".

Lars har som läkare lång erfarenhet av att arbeta med barn. Han är också åtta-barnsfar och äldst i en syskonskara på sju. Han har alltid varit omgiven av barn och kämpat för barnets rättigheter. I arbetet med Barnkonventionen satt han med som representant för Rädda Barnen.

– Den fjärde vägen handlar om att se barnen som människor och inte som blivande människor. Se att varje barn bidrar med något nytt. I den samiska kulturen frågar man sig vid varje barns födelse: Vem är du och vad vill du mig? Att varje barn är unikt och har något att bidra med i världen är ett viktigt förhållningssätt i den fjärde vägens barnsyn. Jag tror att det kan bidra mycket till vår och världens utveckling. Att bli sedd med det ögat gör stor skillnad både för barnet och den vuxne. Detta gäller inte minst i förhållandet till de mest sårbara, de med funktionsnedsättning, säger Lars.

De flesta av oss bär på erfarenheter av maktkamp i förhållandet mellan barnet och den vuxna. Det bidrar sällan till kreativa lösningar och goda relationer. Hur kan vi hitta nya vägar och samtidigt växa som människor?

FOTO: MAGNUS ARONSON

”Ordet bemöta antyder en över och underordning. Jag tror vi behöver möta varandra som ett Jag och ett Du.”

att vi vuxna utvecklas tillsammans med barnen. Det är dags för det nu tycker jag.

Lars går så långt att han tror att detta är nyckeln till att bekämpa extremism och fundamentalism av skilda slag.

Många av våra flyktingar och invandrare har ett självklart förhållande till en gudstro och till religion, medan vi sekulariserade svenskar ser med skepsis och handfallenhet på detta. Hur når vi fram till varandra utifrån så olika utgångspunkter?

– Jag tror att kyrkan i samarbete med skolan kan bidra till att ge rum för de existentiella frågorna. Redan nu fungerar kyrkan som brobyggare och det är en av anledningarna till att jag stannar kvar i kyrkan. ●

BARNSYN GENOM HISTORIEN:

DEN AUKTORITÄRA METODEN

Barn ska fostras och underordna sig vuxna som vet bäst.

BARN SÄTTS PÅ PIEDESTAL

Barn ses som förebilder och har närmre till det goda i människan eftersom de inte påverkats av världen ännu.

BARNET PÅ UTVECKLINGSRESA

Barnet ses som ett oskrivet blad, den vuxne som lärare och barnet som ett utvecklingsprojekt.

DEN FJÄRDE VÄGENS BARNSYN

Barn är människor, inte blivande människor, med samma rättigheter som finns i FN:s mänskliga rättigheter. Barn har lika mycket tillföra världen som vuxna. Barn och vuxna utvecklas tillsammans.

– Jag tror att alla mår bra av att få möta den där nyfikna blicken och känslan av en positiv förväntan på sin person. Att bli mött och inte bemött, men det kräver att vi ser på varandra med respekt och lyssnar på varandra fullt ut som jämlikar. Det är viktigt att vi lämnar tanken på att någon måste underordna sig och att någon måste vinna. Här krävs träning och om vi övar oss i att prata med varandra växer vår intuitiva förmåga och medkänsla för varandra.

I den fjärde vägens barnsyn har mötet mellan barnet och den vuxne en central plats.

– Jag får ofta frågan om jag kan komma och prata om bemötande i skolan och på andra platser där vuxna arbetar med barn och ungdomar. Då brukar jag lite provokativt fråga: Är du säker på att det är just bemötande vi ska tala om, är det inte viktigare att tala om möten. Ordet bemöta antyder en över- och underordning. Jag tror att vi behöver möta varandra som ett Jag och ett Du.

När man läser Lars böcker förstår

man att det här är en person som tar barn och unga på blodigt allvar. Han har en stark tilltro till barns klokhet och vill sänka rösträttsåldern. Kyrkan har redan sänkt rösträttsåldern till 16 år och det tycker han är bra.

– Flera viktiga samhällsfrågor påverkar barnen mycket mer än de vuxna, inte minst framtidsfrågor och frågor som rör vår miljö. Många gånger kan barnen bidra med färskare kunskap än många vuxna har. Jag tycker skolan borde få det här uppdraget att förbereda barnen och de unga inför valet. Tänk vad intressant det skulle bli för både lärare och elever om allt var på riktigt, säger Lars.

Är det här verkligen genomförbart undrar nog många. Är det inte att lägga för stor ansvarsbörda och makt på barnen och hur ska det gå till egentligen?

– Det vi måste vara medvetna om är att barn är nybörjare och sårbara. Det krävs en stor lyhördhet och pedagogkonst från vuxenvärldens sida. Det är därför jag kallar den fjärde vägens barnsyn ”relationsrevolution”. Det handlar om att lyssna på varandra och

Juniorer får vara med och bestämma

Gud är ett snällt spöke som försöker göra jorden till ett bättre ställe tror några av tjejerna i Segeltorps kyrkas juniorgrupp. De berättar även om varför bön kan vara bra, till exempel om man bråkat med någon och vill bli sams.

VARJE ONSDAG TRÄFFAS juniorerna i Segeltorps kyrka. Den stora gruppen på arton barn i åldrarna tio till tolv år ses efter skolan och ansvarar själva för mellanmålet. Ledarna kommer när fiket är uppätet. Just nu håller de på att göra en musikal och på dagens träff målar de scendekoren.

Gruppen tycker att det bästa med juniorerna är att umgås och lära känna nya kompisar.

– Pyssla och göra en musikal är också väldigt kul, tycker Rebecca.

Emira berättar att ingen tvingas till att göra något de inte vill. Gruppen tycker att de får vara med och bestämma och att ledarna lyssnar på deras förslag. Daniella Bäckström, pedagog, håller med.

– Vi vuxna har ett öppet förhåll-

ningssätt till barnen, bekräftar Daniella. Det gör att vi kan prata om allt som sker i deras liv. Kyrkans Juniorer erbjuder barnen ett mindre sammanhang där de får träffa vuxna som de kan lita på.

I Segeltorps kyrka arbetas det mycket med att få barn och ungdomar att känna sig hemma på gudstjänsterna. Barnen medverkar genom att sjunga, spela upp en pjäs eller något annat de vill göra.

Ibland tycker de att det kan vara lite nervöst att framträda.

– Men när vi väl kommit igång är det inte så läskigt längre, tycker Elin.

Det bästa med att komma till kyrkan och fira gudstjänst är att de alltid känner någon där.

– Men allra sämst är det när jag inte fattar eller inte kan låten vi ska sjunga, säger Vera och de andra håller med.

Gruppen har förslag på förbättringar som kan göra att gudstjänsten fungerar ännu bättre.

– Jag tycker att det borde stå en fruktskål i vapenhuset så att man får mer energi, säger Rebecca och Emira.

– Sedan borde kören ha egna vattenflaskor, tycker Sofia.

På en gudstjänst ingår det ofta att man ber. Vera förklarar att det är när vi behöver något som man ber till Gud.

– Eller om man bråkat och vill bli vänner igen, fortsätter Rebecca.

– Eller om någon dött och önskar att den ska få ett bra liv i himlen, säger Emira.

– Om jag vill något särskilt mycket brukar jag avsluta bönen med snälla, snälla, snälla, amen, säger Sofia.

– Ibland ber vi på andakten att kriget ska ta slut i Syrien.

Men vem är Gud då?

– Hur ska man förklara det, utbrister Emira.

– Jag tror Gud bor i himlen, är snäll och har stora fötter med bruna sandaler. Han är som en ande som uppfyller önskningar, säger Sofia.

– Gud är ett snällt spöke som försöker göra jorden till ett bra ställe, säger Vera.

– Jag tänker mig Gud som Poseidon fast i himlen. Han gör allt för att det ska bli bra, säger Elin.

– Jag tror att Gud är som en vanlig människa, fast i himlen. Gud försöker så gott han kan uppfylla våra önskningar, avslutar Rebecca. ●

Sång, lek, dans och skratt

Genom att sjunga, dansa och spela får barnen i Sångleken prova på och lära känna musik. Barn och föräldrar har lika kul och det blir en fin och mysig stund tillsammans.

DET ÄR MÅNDAG eftermiddag och det börjar droppa in föräldrar och barn till de stora barnlokalerna i Klockargården i Huddinge. Det är dags för Sånglek och barnen vet precis vilket rum de ska till. Det är en mjuk matta på golvet och föräldrar och barn sätter sig i en ring när Martina Anjou, som leder gruppen, kommer in med sin gitarr. Sandra Segersvärd och Gabriel ett år och sju månader brukar komma till Sångleken varje måndag.

– Gabriel blir så glad av musiken och vi använder även sång när han är ledsen och behöver tröstas. Då blir han lugn. Vi upptäckte ganska snabbt att Gabriel reagerade mycket på musik när vi hade på radion eller tv:n och vi vill fånga upp det intresset och då passar det perfekt att gå på Sångleken.

Sångstunden börjar med ett musikstycke där alla barn får säga sitt namn, Alva, Abigail, Edvard, Gabriel och Milda är här. Några barn tittar storögt på Martina när hon sjunger och spelar, en annan dansar runt runt och någon annan får syn på något fint som finns på väggarna och springer dit. Vips håller Martina i en korg som har en form av en elefant. Barnen kommer fram och tar ett eller två ägg som de håller i handen och de börjar genast sjunga med i "Här kommer Pippi Långstrump tjolahopp tjolahej tjolahoppsansa". Nu svänger det rejält. Föräldrarna trallar glatt med

och plötsligt är det stopp i låten, alla sitter blixstill och "fryser" och så är det dags igen. Ett barn lägger sig mitt i ringen för att kunna titta ordentligt när Martinas händer far fram på gitarren samtidigt som hon börjar sjunga "Var nöjd med allt som livet ger".

Martina Anjou är utbildad musiklektör med inriktning på sång och håller i många olika musikgrupper för barn på Klockargården i Huddinge.

– Tanken är att stunden ska genomsyras av lekfullhet. Jag utgår från rytmik som är ett sätt att lära sig och upptäcka musik. Genom rörelse, sång och spel utforskar vi tillsammans musikens nyanser och uttryck. Om jag spelar mjukt gör vi mjuka rörelser, långsam och snabb musik följs av rörelser i olika tempo och så vidare. Det blir ett sätt att förstå musiken.

Vem har roligast? Föräldrarna eller barnen? Det är svårt att säga, det blir ett fint samspel. Nu kommer ett stort blankt blågrönt tygskynke fram. Föräldrarna håller i och låter det bölja likt vågor fram och tillbaka. Barnen sitter under och skrattar. Edvard går fram till den afrikanska trumman som står vid sidan och trummar med då och då. Dags för fötterna att få stampas och det går fortare och fortare med trummusik som spelar i bakgrunden, hela kroppen får vara med och gestalta sången.

Nu är det dags att avsluta och då

tar Martina fram en blommig väska. Barnen kommer snabbt fram för att välja vad de vill ha, Kråkan, Bamse, Pippi, en docka och en kanin får sitta i knät eller ligga i famnen när Martina tar fram en ljuslykta och tänds ett ljus. Det sjungs en kort lugn avslutningssång och sedan blåser barnen ut ljuset, det är dags för oss att ge oss ut i det kalla höstmörkret igen. ●

Lovisa Nilsson är 10 år och bor i Flemingsberg.

I höstas började Lovisa i en kör för barn 10-12 år i Flemingsbergs kyrka.

Hur tycker du att det är att vara ung i kyrkan?

Jag tycker att det är lätt för att man får hjälp med sin vardag. Om man har en jättetuff vecka full med plugg och prov, kan det bli väldigt stressigt. Att då få gå till kyrkan en söndag och bara släppa allt som snurrar i huvudet känns väldigt bra.

Känner du att du får vara med och bidra?

Jag känner verkligen att jag får vara med och påverka i gudstjänster och liknande. Jag tycker det är bra att man kan ta nya idéer från ungdomar och köra gudstjänsten från ett annat perspektiv.

När trivs du bäst i kyrkan?

När det finns ett ungdomsgäng man kan hänga med. Man skulle kunna göra så mycket! Göra sina arbeten och läxor tillsammans, bara ta det lugnt och prata.

Hur kan kyrkan och församlingen bättre ta till vara på barn och ungas erfarenheter och gåvor?

En sak som fick mig att öppna ögonen

Varför tycker du om att sjunga i kör?

Jag tycker om att sjunga ensam, men sjunger helst tillsammans med andra.

Får kören vara med och bestämma?

Ja det tycker jag. Vi har till exempel bestämt namnet på kören. Nu heter vi Singing Stars. Vi får också bestämma vilka låtar vi ska sjunga. Vi sjunger sånger som Roar av Katy Perry och sånger ur filmen Frost. När vi sjöng i gudstjänsten på första advent valde vi Goliat av Laleh.

Vad är på gång?

Vi ska göra egna affischer som vi ska sprida, så att fler får reda på att kören finns. Jag hoppas att vi blir fler i kören, både tjejer och killar. Några nya har redan sagt att de vill vara med. Hoppas de kommer på måndag.

Junior Franc Amin är 18 år och bor i Flemingsberg

för livet var resan till Island som jag gjorde tillsammans med prästen Baldur Baldursson och konfirmander 16 plus. Vi var ett gäng som reste till Island och utforskade och lärde oss väldigt mycket. Så ett sätt att ta vara på barn och unga är att utforska tillsammans. Åka runt till exempel i Sverige eller i andra länder.

Eva Darselius är förskolechef för Sjödalens förskolor i Huddinge.

Vad ser du som förskolans viktigaste uppdrag?

Eftersom många barndom utspelar sig i förskolan i dag, är det viktigt att de pedagoger barnen möter är varma, välvilliga och medvetna om sitt uppdrag. Att de tar sitt ansvar för att förena dessa egenskaper, så att omsorg och lärande inte ses som motsatser till varandra utan istället som varandras förutsättningar. Förskolan ska rusta barnen så att de kan växa upp och se sig själva som värdefulla medmänniskor. Vår roll är att ge en grund att stå på både kunskapsmässigt och känslomässigt.

Hur tar man bäst tillvara på barns nyfikenhet och vilja att lära sig?

Genom att barnen får möjlighet till att vistas i tilltalande miljöer som uppmuntrar och tar tillvara deras intressen. Eftersom förskolan är en lärande organisation för både barn och pedagoger ska vi arbeta inkluderande och skapa nyfikenhet vilket bidrar till lust att lära. Vår roll är att ge barnen trygghet, tillit och tilltro till sin egen förmåga och möjliggöra för barnen att använda olika uttrycksätt för att lära sig.

Dina viktigaste råd gällande relationen barn, förälder, förskola?

Att vi är nyfikna på varandra och att verksamheten har en öppen dialog som gynnar barnet.

Det lilla har kraften att förändra världen

Barnet som föds bär redan på livets stora möjligheter, precis som det lilla fröet redan har i sig det stora trädets potential, menar prästen Hanna Lönneborg som arbetar i Sankt Mikael's församling.

JAG FÖLJER FORTFARANDE mina barn till skolan. Vi bor nära och de är tillräckligt stora för att gå själva, men nästan varje morgon går vi bredvid varandra den korta kilometern till skolan. Morgnar är stressiga för många, även hos oss. Alla ska hinna göra sig i ordning, trötta barn ska äta frukost och trötta vuxna ska komma ihåg allt som ska med både till skola och jobb. Ofta lämnar vi huset med stress i kroppen. När vi går där tillsammans händer det ibland att någon av barnen

plötsligt berättar en livsviktig tanke om tillvaron och sedan är samtalet igång. Konversationerna handlar om alltifrån relationer, förhoppningar om fred, till önskelistor och favoritgodis.

Mitt i det lilla händer det stora. Mitt i jättet finns lugnet, det som får allt att stanna upp och som får mig att tänka efter. Med hjälp av en barnhand i min blir jag påmind om att det viktigaste på hela dagen är precis det jag gör nu, där jag vandrar tillsammans med de mest betydelsefulla människorna i mitt liv.

Adventstiden och julen kan vara en hektisk tid, på många olika sätt. Antingen kan vi sakna ett sammanhang för julfrandet eller så är det alltför mycket vi ska hinna med för att skapa den perfekta julen. Julens budskap innehåller något annat, det handlar mer om det oväntade än om det planerade. Precis som vid varje barns födelse kan julen inte planeras i detalj. Barnet som föds avgör själv när det är dags. Det lilla barnet som föds bär redan på livets stora möjligheter, precis som det lilla fröet redan har i sig det stora trädets potential. Så är det också med Guds rike, berättar Jesus för oss. Guds rike finns redan här och vårt uppdrag som människor är att göra plats för det.

Som liten kunde jag identifiera mig med Ronja Rövardotter, Astrid Lindgrens berättelse om den brunhåriga flickan som övar upp sitt mod i en värld som både är kärleksfull och korrupt. Ju äldre hon blir desto mer upptäcker hon hur världen ser ut. Kärleken finns hela

tiden med bredvid farorna. Den största utmaningen för henne är relationen med sin egen pappa. Ronja upptäcker att hennes egna kärleksfulla pappa rånar andra människor, för att han själv ska leva gott, vilket får henne att ta avstånd från honom. När pappan ser världen genom Ronjas ögon förändras han. Han ber henne om förlåtelse och deras konflikt leder till den förändring som läsaren hoppats på. På väg till skolan händer det ibland att det är jag som får be mina barn om förlåtelse. Min egen stress får då och då barnens morgon att bli mer konfliktfull än den hade behövt vara. Mina barn lär mig ständigt nya saker om livet när jag orkar och vågar se världen med deras ögon.

Gud föds som ett litet barn och visar oss att det lilla, det som verkar obetydligt, redan har den kraft som kan förändra världen. I julnatten föds det barn som liksom alla barn hoppas att det omöjliga är möjligt, hoppet som ser det som inte ännu syns och det som kommer.

Julen bär på möjligheten att hoppas och barnet hjälper oss att tro och våga. Precis som barnet kan hoppas och tro på det omöjliga, visar Gud att det omöjliga blir möjligt i ett litet barn. Barnet bär vårt hopp vidare ut i en värld full av både korruption och kärlek. Jag önskar att vi alla får en jul som ger oss en förändrad blick på världen. En blick som vågar tro att det lilla redan bär det stora. ●

Vill du arbeta ideellt under julen?

Julfirande på julafton i Flemingsbergs kyrka 17.00. Vill du arbeta i köket och förbereda julbordet tillsammans med vår husmor?

Kontakt och information: husmor Jayne Davies, 08-588 698 30, jayne.davies@svenskakyrkan.se.

Julgröt i Klockargården, Huddinge församling 11.00. Vill du förbereda och vara värd för Julgröten som serveras i samband med Julkrubban?

Kontakt och information: Eva Ajaxén, ideell samordnare 08-588 697 98, eva.ajaxen@svenskakyrkan.se

Julkampanjen Låt fler få fylla fem

I julkampanjen *Låt fler få fylla fem* uppmärksammar vi den pågående katastrof som alltför sällan hörs i media: Barnadödlighet. Var femte sekund dör ett barn som inte hunnit fylla fem år. Barn dör av undernäring, infektioner och bristande omsorg. Vår insats som kyrka behövs och du kan hjälpa oss att hjälpa!

Genom att samarbeta med systerkyrkor och partnerorganisationer i utsatta delar av världen, kan Svenska kyrkans internationella arbete nå fram till de barn som står utan skyddsnät och behöver oss som mest.

LÅT FLER FÅ FYLLA FEM!

Var femte sekund dör ett barn som inte hunnit fylla fem. Men barn som får leva i trygghet kan klara sina kritiska första fem år. Libone och Latita bor i ett av Kapstadens fattigaste områden. Om ett och ett halvt år fyller de fem. Det är deras viktigaste födelsedag.

Swisha din gåva till 9001223 eller SMS:a FEM till 72905 och ge 100 kr.

PG 90 01 22-3 | BG 900-1223

Läs mer: svenskakyrkan.se/internationelltarbete

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE
medlem av
actalliance

Enhetlig begravningsavgift från 2017

Tidigare har begravningsavgiftens storlek skiljt sig åt i landet beroende på var man bor, men från och med 2017 ska alla i hela landet betala samma avgift (utom Stockholm och Tranås). Riksdagen har beslutat om enhetlig begravningsavgift för alla folkbokförda i Sverige. Den enhetliga avgiften tas ut från 2017 och syns på skattsedeln från 2018.

Begravningsavgiften betalas av alla, oavsett religionstillhörighet, för att finansiera begravningsverksamheten. På skattsedeln är därför begravningsavgiften och kyrkoavgiften separerade. Begravningsavgiften och dess storlek har alltså ingenting med kyrkotillhörighet att göra.

I begravningsavgiften ingår bland annat gravplats i 25 år, gravsättning, vissa transporter, kremering, förvaring, lokal för begravningsceremoni och lokal för minnesstund.

Du kan läsa mer om begravningsavgiften på vår webb och i skriften "Om begravningsavgift" där du även kan skriva ner dina egna önskemål. Fråga efter ett exemplar hos din lokala församling. För mer info se vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/huddinge

KALENDARIUM

HUDDINGE FÖRSAMLING:

Öppen förskola i Klockargården

Ta med dig ditt barn och träffa andra föräldrar! Vi leker, fikar, umgås och sjunger tillsammans. Måndagar 13.00-15.00 Torsdagar 9.30-12.00 & 13.00-15.00 Fredagar 9.30-12.00 Start måndag 16 januari.

Barnens gudstjänst i Huddinge kyrka

En gudstjänst med mycket musik, för barn 0-5 år. Torsdag 26/1 kl. 9.30-10.00. Efteråt dricker vi kyrksaft och leker i Öppna förskolans lokaler. Övriga datum är 23/2, 23/3, 20/4 och 18/5.

Sång- och musikgrupper i Klockargården

Musikgrupper för barn: Babyrytmik, Sänglek, Småbarnsrytmik och Körlek. Mer info kontakta Martina Anjou tel. 08-588 697 96.

Pepp-grupp för dig som är 17+ tjej- eller killgrupp

Nu startar vi två Peppgrupper, en för dej som är kille 17+ start 18/1 och en för dej som är tjej 17+ start 11/1. Vi stöttar och peppar varandra i det som känns svårt just nu. Vi kommer att prata om hur man kan stärka självkänslan, sätta upp personliga mål m.m. Ledare är Åsa Dysholm, diakon i Huddinge församling. Vi träffas varannan onsdag 16.00-18.20 i Klockargården. Anmäl dig senast 5/1 2017 till Åsa Dysholm, tel. 070-162 97 81, eller mejla asa.dysholm@svenskakyrkan.se.

FLEMINGSBERGS FÖRSAMLING:

Kör för dig 10-12 år måndagar 15.30-16.30 i Flemingsbergs kyrka

Vi bestämmer sångerna tillsammans! Kören sjunger både i kyrkan och i andra sammanhang. Start 16 januari. Kontakt och information: körledare David Forssander, 08-588 698 41.

Söndagsskola Söndagar 11.00 i Flemingsbergs kyrka

Varje söndag 11.00 i Flemingsbergs kyrka, i anslutning till söndagens högmässa. Kontakt & information: präst Stina Svan, 08-588 698 40.

Himlaskoj torsdagar 16.30-18.30 i Flemingsbergs kyrka

En kreativ och skojig kväll i kyrkan för hela familjen. Barn kommer i sällskap med vuxen. Vi börjar med en gemensam måltid, sedan fortsätter vi med kreativa aktiviteter och avslutar med gemensam samling i kyrkan. Kontakt och information: Hanna Björklund, diakon 08-588 698 29 eller Stina Svan, präst 08-588 698 40.

SANKT MIKAELS FÖRSAMLING:

Söndagsskola Vårby Gårds kyrka Söndagar 11.00

I samband med mässan 11.00 är det Söndagsskola. Här får barnen möjlighet att tillsammans med en ledare gå ifrån gudstjänsten vid textläsning och predikan för att pyssla och lyssna till en berättelse som är anpassad för dem. Start 22 januari. För mer info kontakta Malin Hector Mbaekwe 08-588 698 60.

Himmel och pannkaka torsdagar 16.00 i Segeltorps kyrka

Lek, pyssel, umgänge och pannkakor till självkostnadspris för barn i alla åldrar och deras föräldrar. Umgås fritt eller under mer samordnade former. Från 16.00 är det drop in och självservering av pannkakor och 16.45 är det samling i kyrkan för den som vill utifrån olika teman. Start 18/1. Mer info kontakta pedagogen Therese Wäppling tel. 08-588 697 73.

Kyrkis och Öppen förskola i Segeltorps kyrka Måndagar och fredagar 9.00-12.00

Öppen för förskolebarn tillsammans med någon vuxen. Vi leker, pysslar och sjunger. Start måndag 9 januari. Mer info kontakta Therese Wäppling tel. 08-588 697 73.

TRÅNGSUND SKOGÅS FÖRSAMLING:

Skapargrupp för barn i årskurs 2-4 i Mariakyrkan torsdagar 15.00 - 16.30

Vi skapar och är kreativa i olika material och arbetar utifrån olika teman. Vid varje träff har vi även samtal och andakt som till exempel kan handla om kompisskap, förlåtelse eller tro. Start 19 januari. För info och anmälan: Margareta Johansson, 08-588 699 14, margareta.j.johansson@svenskakyrkan.se

Kyrköppet för barn 0-3 år och vuxna i Mariakyrkan onsdagar 10.00-12.00

Välkommen att leka, sjunga och umgås. För barn 0-3 år med vuxet sällskap, i Mariakyrkans barnlokaler. Start 18 januari. Ledare är Margareta Johansson tel. 08-588 699 14, margareta.j.johansson@svenskakyrkan.se

Festmässa med små och stora Söndag 26 mars 11.00 i Mariakyrkan

Alla medarbetare och barnkörers medverkar under mässan.

Välkommen!

FLEMINGSBERGS FÖRSAMLING

Flemingsbergs kyrka

Julgudstjänst för alla åldrar
Julafton 24 december 10.00

Julbön
Julafton 24 december 17.00

Högmässa "Jesu födelse"
Juldagen 25 december 11.00

Fredsmässa
Nyårsdagen 1 januari 11.00
För hela Huddinge pastorat

HUDDINGE FÖRSAMLING

Huddinge kyrka

Samling kring krubban
Julafton 24 december 10.30 & 12.00

Julbön
Julafton 24 december 17.00

Julnattsmässa
Julafton 24 december 23.30

Julotta
Juldagen 25 december 07.00

Joulujumalanpalvelus
Juldagen 25 december 09.00
Finsk julotta

Högmässa
Annandag jul 26 december 10.00

ST MIKAELS FÖRSAMLING

Segeltorps kyrka

Samling vid krubban
Julafton 24 december 11.00

Julnattsmässa
Julafton 24 december 23.30

Vårby Gårds kyrka

Högmässa med julens sånger
Juldagen 25 december 11.00

TRÅNGSUND - SKOGÅS FÖRSAMLING

Mariakyrkan, Skogås

Samling vid krubban
Julafton 24 december 11.00.

Midnattsmässa
Julafton 24 december 23.30

Musikgudstjänst
Annandag jul 26 december 16.00

Tacksägelsekyrkan, Trångsund

Julotta
Juldagen 25 december 07.00

För att se hela vårt julprogram:
www.svenskakyrkan.se/huddinge